

Dabrovići - Dubrovačka

UDK 797.2(497.5)(091)

Jedna stara cijenjena hrvatska dubrovačka obitelj – Dabrović vezana je u športskom smislu s počecima dubrovačkog "Juga".

Dr. Frano Dabrović – stomatolog (1900. – 1954. g.) osnivač i predsjednik republike "Sviju Danača" zvan "KAMAKURA" predao je, osnivačtelju plivačke sekcije S.K. "Juga" 1923. g. Rudiju Rašu, svu plivačku omladinu Danača, koja se već onda na neki način organizirano bavila plivanjem.

Danče su ostale plivalište gdje se treniralo plivanje i vaterpolo sve do izgradnje plivačkog bazena sa hotelom "Stadion" 1960. godine u Gružu.

Upravo u razdoblju od 1924. do 1960. godine je "Jug" trenirajući na Dančama doživio najveće uspjehe u plivanju, a posebno u vaterpolu.

Braća Dabrović

Obitelj Dabrović, svom "Jugu" je podarila četiri izvrsna plivača i vaterpolo igrača. Marka 1906 – 1987, Ivicu 1908.– 1989, Jozu 1912 – 1975, Božu, rođen 1914. g. i ing. agronomije, živi u Zagrebu, te jedinu od prvih dubrovačkih plivača, Mariju 1910 – 1993. g., svi su oni nećaci dr. Frane Dabrovića.

Prvi nastup dubrovačkog "Juga" bilježi se 28. lipnja 1924. godine u susretu s mjesnim "Penatorom". U vaterpolo ekipi "Juga" je Marko Dabrović, najstariji među braćom.

Na državnom prvenstvu u Sušaku 1924. godine prvi put se spominje ime "Jug" i to preko Marka Dabrovića koji je jedini poslan od kluba da nastupa. Plivao je 50 m sl. 0.32,8 i došao drugi, a na 100 m sl. stigao treći.

Marko je bio glavni plivač "Juga" u slobodnom stilu, u prvim godinama njegovog postojanja. Godinu dana kasnije 1925. godine, je "Jug"-Dubrovnik prvi puta nastupio cjelovit kao plivačka i vaterpolo ekipa na državnom prvenstvu u Splitu i odmah osvojio prvenstvo države u vaterpolu, a u plivanju bio treći, iza sušačke "Viktorije" i splitskog "Jadrana". U vaterpolo ekipi nastupio je Ivica Dabrović zajedno sa bratom Markom. Marija Dabrović, učiteljica, njihova sestra, skupa sa Stankom Katavić i Ankom Marić, bile su jedine plivačice, te zajedno sa plivačima Markom Dabrovićem, Antom Maticem, Rudijem Rešom i Dinkom Fabrisom, osvojile treće mjesto u plivanju.

Od 1927. godine pa do 1930. godine za prvu vaterpolo ekipu "Juga" igraju tri brata Dabrović – Marko, Ivica i Jozo. Marko prestaje igrati 1930. godine ali zato Ivica, Jozo i Božo igraju zajedno sve do 1935. godine kada Ivica prestaje, a Jozo i Božo će igrati do 1940. godine.

Najstariji Dabrović – Marko bio je odličan branič i mislilac u ekipi, te da nije tada igrao trener i najbolji igrač Rudi Reš, vjerojatno bi bio kapetan momčadi. Radio je kao činovnik u jednom građevinskom poduzeću u Dubrovniku. Njegov sin Pave igrao je za prvu ekipu "Juga" od 1957. do 1967. godine a i kćerka Senen plivala je kraće vrijeme.

Ivica Dabrović igrao je tzv. srednjeg napadača. Poslije odlaska Rudija Reša iz Dubrovnika, Ivica je postao kapetan ekipe.

Nakon odlaska Rudija Reša "Jug" do 1941. godine nije imao trenera za vaterpolo. Ivica je dugo imao glavnu riječ o načinu igre ekipe "Juga", premda nije bio trener.

Kad je prestao igrati, bio je neko vrijeme tehnički referent, a sve do svoje smrti bio je u upravi kluba. Radio je kao bankovni činovnik.

Slavensko prvenstvo

Plivački savez Jugoslavije osnovan je u Zagrebu 1921. godine. Zagreb, Karlovac, a osobito gradovi s Jadranske obale, Sušak, Šibenik, Split i

Ekipa "Juga" 1927. g., Sušak — nalazi se pet Dabrovića

Dubrovnik gajili su plivački i vaterpolo šport i razvijali jake klubove. "HAŠK" – Zagreb, "Concordija" – Zagreb, "K.S.U." – Karlovac, "Viktorija" – Sušak, "Jadran" – Split, "Jug" – Dubrovnik, činili su okosnicu državnog prvenstva u plivanju, vaterpolu i skokovima u vodu. Sve do 1927. godine nije održan ni jedan službeni susret ondašnje reprezentacije.

Beograd, iz političkih razloga, želi biti inicijator Slavenskog prvenstva u plivanju, vaterpolu i skokovima u vodu, te u prosincu 1926. godine na glavnoj godišnjoj Skupštini Plivačkog Saveza Jugoslavije u Beogradu, traži prijenos Saveza iz Zagreba u Beograd. Radi razmirica među hrvatskim klubovima P.S.J. prelazi iz Zagreba u Beograd.

Tako je u Beogradu 27. kolovoza 1927. godine u sklopu Slavenskog prvenstva u kojem sudjeluju: Čehoslovačka, Poljska i Jugoslavija, održan prvi reprezentativni susret u plivanju, vaterpolu i skokovima u vodu, bivše Kraljevine Jugoslavije.

Igre su održane u dva dana 27. i 28. kolovoza 1927. godine u Beogradu. Čehoslovačka je bila prva u plivanju, vaterpolu i skokovima u vodu, dok je Jugoslavija zauzela drugo mjesto u sve tri discipline.

Vaterpolo ekipa Jugoslavije pobijedila je prvog dana reprezentaciju Poljske 8:0, a prvi gol za reprezentaciju dao je Ivica Dabrović, dok smo s Čehoslovačkom igrali 2:2, a radi bolje gol razlike Čehoslovačka je zauzela prvo mjesto.

Ekipa Jugoslavije bila je sastavljena isključivo od igrača "Juga" i "Jadrana". Postava: Dinko Fabris – "Jug", Marko Dabrović – "Jug", Srećko Čulić – "Jadran", Ante Roje – "Jadran", Mirko Braida – "Jug", Ivica Dabrović – "Jug" i Mirko Mirković – "Jadran". U vaterpolo ekipi igraju dva brata Marko i Ivica Dabrović.

U Pragu 22. i 23. srpnja 1928. godine održano je drugo Slavensko prvenstvo. Jugoslavija je ponovno zauzela tri druga mjesta u raznim disciplinama, a jedina svijetla točka bila je plivačica Olga Roje iz "Jadrana". U vaterpolo ekipi igrala su ponovno dvojica Dabrovića.

Posljednje, treće Slavensko prvenstvo održano je u Varšavi 17. i 18. kolovoza 1929. godine.

Olga Roje postavila je novi slavenski rekord na 400 m slobodno i bila je prva na 100 m sl. Veterpolisti su pobijedili Poljsku 5:0, a sa Čehoslovačcima igrali ponovno 2:2. Redoslijed je ostao isti kao i u prva dva prvenstva.

Za reprezentaciju igraju tri brata Dabrović: Marko, Ivica i Jozo, koji je tada i debitirao u reprezentaciji, te isto kao i brat Ivica svojevremeno, dao i prvi gol reprezentaciji Poljske.

Postava je ponovno bila sastavljena od igrača "Juga" i "Jadrana" i to: Dinko Fabris – "Jug", Marko Dabrović – "Jug", Srećko Čulić – "Jadran", Mirko Braida – "Jug", Ante Roje – "Jadran", Ivica Dabrović – "Jug" i Jozo Dabrović – "Jug".

Nije mi poznato da u bilo kojoj grani športa istovremeno tri brata nastupaju za reprezentaciju (a osobito kad je tim sastavljen od sedam igrača).

Dr. Frano Dabrović, Dubrovnik (1900.–1954.)

"Jugaška" dinastija

Proslava desete godišnjice "Juga"

Božo, najmlađi od braće Dabrović, nije imao jaku želju da se posveti plivanju i vaterpolu, te je samo 1933. godine na prvenstvu države u Sušaku igrao za prvu ekipu i osvojio državno prvenstvo. Tada su opet tri brata igrala zajedno i osvojila osmi put uzastopno prvenstvo: Ivica, Jozo i Božo.

Božo je najviše igrao vaterpolo za drugu ekipu "Juga". Ta druga ekipa je bila tako dobra, da je na proslavi desete godišnjice "Juga" u Dubrovniku 1934. godine, pobijedila nakon "Juga" najbolju momčad u državi, splitskog "Jadrana" 2:0. Ta ekipa igrala je u sljedećem sastavu: Mato Kunčević (budući reprezentativac), Mirko Tarana (budući reprezentativac), Božo Dabrović, Karleto Bettner, Dragutin Bettner i Antun Bibića. Svi ovi igrači, tko prije, tko kasnije, igrali su za prvu ekipu.

Sastav prve ekipe "Juga" koji je tog dana igrao sa prvakom Njemačke "Mangdenburg 1896" i prvi put izgubio na svom plivalištu u "Portu" — Dubrovnik sa 4:3 glasio je: Miljenko Čurlića, Zdravko Samardžić, Vinko Cvjetković, Marko Bibića, Jozo Dabrović, Željko Standinger i Luka Ciganović. Napomenimo, da zbog bolesti ili sprječivosti nisu igrali ni za prvu, ni za drugu ekipu Dinko Fabris i Ivica Dabrović.

Jozo Dabrović

Kapetan Jozo Dabrović, imao je šesnaest godina kada je prvi put nastupio za prvu ekipu "Juga". Bio je za ono vrijeme, odličan plivač, nastupio je na prvenstvu 1930. godine na 400 m sl. i došao treći.

Vaterpolo se tada igrao statički. Kada bi sudac završio faul, korner, aut, červec, itd., svi igrači su morali ostanu na svojim zatečenim mjestima. U protivnom bili bi isključeni do prvog gola. Jozo je bio preteča mo-

dernog vaterpolista, koji je plivao neprestano od svoje do protivničke branke. Bio je visok, jake tjelesne građe, a uvijek je posjedovao odličnu plivačku kondiciju. Osim toga imao je jak udarac na gol, ne uvijek sto posto precizan, ali se svaki vratar čuvao Jozinih udaraca sa 8-10 metara.

Kada je završio nautičku školu, morao je "navegavati", da bi postao pomorski kapetan. Zbog toga, u ekipi "Juga" i reprezentaciji nema Jozu 1936. i 1937. godine, ali se vraća 1938. i igra, kako smo već naveli sve do 1940.

Sjećam se kako je ispod armirano-betonske ploče na Dančama, koja je imala funkciju otvorene muške kabine, Jozo vraćajući se ljeti nakon plovidbe, okupljao nas mlade članove i pričao nam dogodovštine sa puta iz Amerike, Afrike, Sredozemlja itd. Njegov veseli duh animirao je sve nas prisutne, pjevajući nam nove španjolske pjesme: La Chucaracha, Ej bira, bira bo i još neke kojih se sada ne mogu sjetiti. Svi smo ga voljeli radi njegova dobrog raspoloženja, jednostavnosti i prisnosti.

Kao najuspješniji među braćom, Jozo je igrao 20 puta za reprezentaciju, a da nije dvije sezone pauzirao, vjerojatno bi imao najviše reprezentativnih nastupa među pojedincima do 1941. godine (najviše Luka Ciganović 27 puta).

Njegov brat Ivica Dabrović igrao je sedam puta, a Marko tri puta za reprezentaciju.

Za "Jug" Jozo je odigrao bezbroj utakmica, a sa Jugom osvojio osam prvenstava od 1928. do 1935. godine. Igrao je na prvenstvu Europe 1934. godine u Magdenburgu.

Božio je primjer poštenja i ponašanja u klubu i reprezentaciji. Inače je imao pravi južnjački temperament. Tako na Europskom prvenstvu u Mangdenburgu igrajući protiv Madara, koji su bili neprikosnoveni prvaci Europe, a to znači i svijeta, taj temperament je došao do izražaja. Jugoslavija je vodila 1:0 golom Ciganovića, a uz to smo imali igrača više. Tada se igralo po starim pravilima. Jugoslavija je imala igrača više i smjela je zadržavati loptu koliko je htjela i mogla. Igralo se dva poluvremena po sedam minuta. Prvo poluvrijeme vodila je Jugoslavija 1:0. Izgledalo je da će reprezentacija Jugoslavije učiniti senzaciju, te pobijediti nepobjedive Madare. Cijela mangdenburska publika je vikala i bodrila naše igrače, jer su Nijemci bili jedini konkurenti Madarima za prvo mjesto.

U nastavku drugog poluvremena, jedan od najboljih i najlukavijih madarskih igrača Halssy, koji je imao samo jednu cijelu nogu, a ipak bio prvak Madarske na 1500 m sl., i jedan od najboljih plivača u Europi na toj pruži je već polovinom drugog poluvremena tražio najmotivnijeg igrača koji će reagirati na njegov nešportski gest, a da to sudac ne primijeti. Namjera je bila izjednačiti broj igrača i ne dopustiti zadržavanje lopte u posjedu protivnika.

Došavši do dobrog Dabrovića, ali pravog Dalmatinca, povukao ga je ispod vode na nedopuštenom mjestu. Jozo je spontano reagirao zbog trenutačne boli i odvratio udarcem šakom u glavu Halassyja. Sudac je vidio samo sekundarni faul, a ne i primarno nešportsko ponašanje i istjerao Dabrovića iz igre. U nastavku sa 6:6 igrača, Madarska je uspjela postići pogodak, te na kraju pobijedila 3:1.

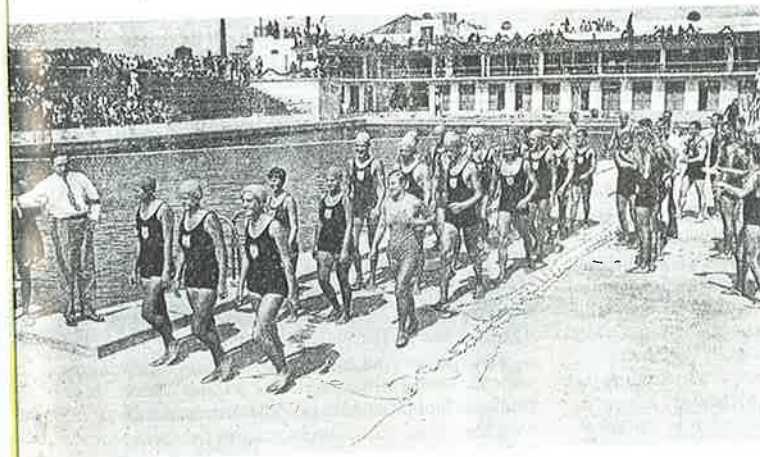
Nakon drugog svjetskog rata, oženivši Splitskanku, živio je i radio u Splitu. Neko vrijeme bio je honorarni trener splitskog "POŠK"-a. U Splitu je bio predsjednik Društva prijatelja Dubrovnika sve do smrti, tj. više od dvadeset godina.

Njegov brat Ivica igrao je za prvu ekipu "Juga" od 1969 do 1985. godine, dakle punih šesnaest godina. Ivica, sin Jozu, zajedno sa "Jugovim" igračima, osvojio je državno prvenstvo u vaterpolu 1980, 1981, 1982. i 1983. godine i igrao u Kupu prvaka kupova Europe.

Ilustracije radi, koliko je porodica Dabrović vezana za svoj "Jug", vidljivo je iz primjera da se je Ivica Dabrović, sin Jozu rodio, živio i školovao u Splitu, gdje su mu i roditelji živjeli. Iako Split ima tri velika i poznata plivačka i vaterpolo kluba: "Jadran", "Mornar" i "POŠK", Ivica je svako ljeto odlazio u Dubrovnik, trenirao i nastupao samo za "Jug".

LITERATURA:

1. Dubrovački horizonti broj 21 od 1981.g. i broj 24 od 1984. g. — dipl. ing. Stefi Moretti
2. Tjelesno vježbanje i sport u Dubrovniku od 14. stoljeća do 1491. godine — prof. Milivoj Šethović 1993. g.
3. Novo doba 20. 8. 1934. g.
4. Iz osobnih kontakata sa kapetanom Jozom Dabrovićem
5. Iz razgovora sa Davorhom Dabrović, suprugom kapetana Jozu Dabrovića

Defile reprezentacije Jugoslavije — Varšava, 1929. g.

Proslava 10-godišnjice "Juga" 1934. g. — Dubrovnik